

NWANYI AHU NO N'OLULUMMIRI AHU

Jon 4:1-42
IHEOMUMU 30 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: “Unu gēji kwa obi-utø seputa miri n’isi-iyi nile nke nzoputa” (Aisaia 12:3).

Sameria

Jisos matara mgbe nile ebe ndi ahụ ji eziokwu náachọ igentị òzízí Ya no. O bụ ezie na ụzọ a díkariri nso, Ndị Ju adighị agabiga n’etiti Sameria mgbe ha naebuli ijè site na Jerusalem rue Galili, n’ihì na ha kpóro ndị Sameria asị. Ọtụtụ arọ garaaga tutu oge a, mgbe ebupurụ Ndị Ju baa ná ndọta n’agha, ewebatara ndị nnanna nke ndị Sameria bù ndị náekpere arʊṣi, ma mgbe nsogbu dakwasiri ha, ha chèrè emehiewo chi dì icheiche nke ala ahụ, ya mere ha kpóro ndị nchüajà ụfodu nke Ndị Ju ịbjia zi ha ihe banyere ezi Chineke ahụ! Ma otú ọdị, ha arapughị ikpere arʊṣi niile ha, ya mere Ndị Ju gurụ ha na ndị náadighị ọcha.

Ma Jisos matara na ọ dì otù onye nke gaaza okù nke Ozioma ahụ na Sameria, ya mere O “ghagh igabiga n’etiti Sameria.” Oge ụfodu anyị naanụ okwu ahụ na Chineke gaakwaghari Eluigwe na ụwa ime ka azoputa otù mkpuruobi, nke náegosi anyị na ọ dì mkpà otù O si naenwe mmetuña n’obi banyere nzoputa anyị.

Anyị naecheta mgbe Filip naedu n’ememe nke ntute nime Sameria n’otù oge. Náagbaghi agugọ enwere ịgwè mamdu ná nzukọ ya niile; ma site nnqo n’etiti ha Chineke gwara Filip ka o bilie rídarue ọzara nke Geza. O dì ka ọ bụ iwu náagbagwoju anya, ma Chineke hụrụ na Filip gaezute otù nwoke onye agu nke nzoputa naagụ. Filip zutere Onozi nke Etiopia ahụ. Wee zi ya ụzọ esi achọta Jisos. Site na nke a o ritere mkpuruobi ọzọ dì óké ọnụahịa nye Kraist.

Jisos N’Olulummiri nke Jekob

Jisos na ndị náesouzọ Ya agawori ọtụtụ maili mgbe ha bịa ruru olulummiri nke Jekob, agu nke iheoriri wee ụgụ ha. Oge ndị náesouzọ Ya bara nime obodo ịzụta nri, Jisos nödürü n’usọ olulummiri ahụ náezuike. Díka anyị mütaworo n’iheomumụ anyị garaaga, olulummiri ole na ole ndị ahụ bụ ihenketa dì óké ọnụahịa dì kwa mkpà ijigide ndị. Jisos ji nke a mere isiokwu mgbe o kelere nwanyi ahụ onye si n’obodo bia isere mmiri mgbe O no n’ebé ahụ naezuike.

Mgbe Jisos malitere ikparita ụka Ya site n’irịọ nwayi ahụ aririọ amara, O gosiri na O cheghị na Ya díkariri mma ịgwa nwayi ahụ okwu. O dighị ihe ọ bụla nke zoro ezo n’anya Kraist. O dighị onyemmehie nke jemiworo nime mmehie nke Jisos náapughị kwa ịnụ ákwá ya mgbe ọ náachọ ebere. O dighị mkpà anyị ọ bụla nke dì óké ntà nke O naapughị ileba anya wee nyekwara anyị aka igbò ha. Jisos gwara ndị náesouzọ Ya: “Adigh-ere egwele abua n’otù penny? Ma otù nime ha agagh-adà n’ala ma Nna-unu ekwego ... Ya mere, unu atula egwù; ọnụ-ahia unu onwe-unu kariri ọtutu egwele” (Matiu 10:29, 31). Jisos biri n’etiti ndị ogbenye, ndị ńara ntị n’obi ụtọ, Ya na ndị ọnautu ririnri, bù ndị ahụ ndị Ju ledara anya. Jisos mara obi, ọ bụrụ kwa na O hụ nime ya ochichọ nke eziokwu ahụ, ọ dighị onye dì ala karịa maqbụ díkariri ntà karịa nye Ya inyereaka. “N’ihì na madu nèle ihe anya nāhu, ma JEHOVA nèle obi” (I Samuel 16:7).

Mmiri Nke Ndị

Jisos nwere ohere ugbu a ikwu banyere Mmiri nke Ndị ahụ nke O nwere inye. Mmụo nke Chineke bụ ihe anaesi atunyere mmiri ndị ahụ ọtụtụ mgbe n’Akwukwonsø, ma anyị gurụ na n’ubochị ikpèazụ nke óké ubochị nke ememe ahụ Jisos guzoro wee tie mku si, “O buru na akpiri kpóro madu ọ bula nku, ya biakutem, ńua miri. Onye nēkwere na Mu ... n’afọ-ya ka osimiri nke di ndu gēsi nēruputa” (Jon 7:37, 38). N’ebé a O naekwu banyere Mmụo nke Chineke nke gaanụ nime onye ọ bụla kwerekwe n’ezie mgbe azoputa ya, nke ahụ gaasuputa ka onye ọ bụla nwéeike ịhụ na ya na Jisos anow o wee mta ihe banyere Ya.

Nwanyi onye Sameria aghotaghị kwa ihe Jisos naekwu. N’ezie ọ dighị onye dì ukwu karịa Jekob onye gvwuworo olulummiri a gwumie nime nkume na ụrọ -- narị rula na ise n’omimi (150 feet) -- ebe esi eseputa mmiri ihe ra ka puku arọ abụ! Ma díka ọ dì óké ọnụahịa, mmiri a pürü inye ndaju akpírijikponkụ náánị nwambe. Mmadu aghaghị ịbjaghachị kwa ọzọ isere mmiri.

Mgbe Jisos gwara nwanyi ahụ akpíri agaghị akpọ kwa ya nkụ ọzọ ma ọ bụrụ na ọ ńuọ mmiri ahụ nke O gaenye, ọ chọkwara ya. O gaeme ka nsogbu ya dì mfé ma ọ bụrụ na ọ gaghiadi naeje okporozi nile ahụ juputara n’uzuzu ọkụ inweta mmiri. Ma Jisos naekwu banyere ihe ndị ahụ dì ukwu karịa, o wee ńaanti wee kwere.

Otụtụ mgbe ndị mmadu naabjakte Jisos n’ihì ngozi nke ihe anaahụ anya dì icheiche -- ọgwugwọ nke arụ ha maqbụ inyeaka dì icheiche -- ma ha agaghị enwe mmasi nke ịrapụ mmehie nile ha. Mgbe ịgwe mmadu ahụ naagbaso Jisos mgbe O nyesiri puku mmadu ise ahụ nri, O sıri na ha adighị eso Ya n’ihì okwu nile ahụ O kwuru ma n’ihì na ha eriwo achicha na azụ. Anyị naahụ kwa ndị dì otù a n’ubochị taa.

Ihe Agaekwere

Mgbe JisQS malitere ikpughe mmehie niile nke nwanyi Sameria ahu, o weghi iwe banyere ha. O kwere na Q bu onyeamuma, wee nwee ajuju nime obi ya banyere okpukpe ahu nke orijoror ugbu a ka O nye qosha. Ndị Ju si na q bu na Jerusalem ka agaakpo isiala nye Chineke ma Ndị Sameria aluwu uloekpere n'Ugwu Gerizim. Olee onye mere nkeoma? O bughi otu Chineke ahu ka ha naakpo isiala nye?

N'ubochi taa ndị mmadu naajju ajuju, "Olee otu m'ga-esi mata chochchi kwasiri ekwesi? Enwere otutu uru di iche iche, ma nke q bu naekwenye na ya di mma." JisQS kowaara ya ihe bu ezi okpukpe. Nzoputa sitere na Ndị Ju n'ihi na site n'oge Abraham ha aburwo ndị Chineke roputara, ma o kwekwara mkwà na site na ha ka agaagozi agburu niile nke uwa. JisQS bu mmezu nke amuma ahu, ma n'ebe a ka Q gaagozi -- obuná Ndị Sameria. **Ebe** ahu ndị mmadu fere ofufè adighi mkpa dika **otu** ha siri feé ofufè ha; ha aghaghị ife Ya nime mmuo na n'eziokwu."

N'otu oge Chineke kwuruokwu banyere Umụ Israel, "N'ihi na ndi nka abiaruwo nso n'qunu-ha, were kwa ebugbere-qunu-ha soperum, ma ha emewo ka obi-ha di anya n'ebe M'nqo" (Aisaia 29:13). Ma mgbe emesiri JisQS webatara otu okwu ahu náagwa Ndị Ju ma gbakwunye ya: "Ma ha nēbirim isi-ala n'efu, nēzi ihe madu nyere n'iwu ka ha buru ozizi-ha" (Mak 7:6, 7). Chineke naachị ka umu Ya chilie "aka di ọcha elu, nēwegh iwe nārugh kwa ukà." Ha aghaghị ife Ya ofufè na "obu-aka abua nēmegh ihe ojo, na obi di ọcha." Ohere adighi nye mmehie ná ndu onye náeso JisQS. Mgbe azoputara mmadu doo kwa ya nsq o naenwe obi ahu nke di ọcha.

Nwanyi ahu nke no n'olulummiri ahu nñru na Mesaia naabịa ma qđi ka o kwenyere na ngozi ya gaadiri mmadu niile, n'ihi na Q siri, "Mgbe o bulu Onye ahu gäbia, o gäkoror **ayi** ihe nile."

Ihe bu nsogbu otutu mmadu bu na ha achoghị ka agwa ha "ihe nile." Ha achoghị ka JisQS gosi ha mmehie niile ha. Ma nwanyi a jikere ịmata mmehie niile ya n'ihi na q ghotara na JisQS bu, Kraist ahu Onye gaabịa.

Nwanyi Onyemkwusa Njègharị

Mgbe Chineke gbanwere ndu ya o choror ka ndịozu mata banyere ya. Nke ahu bu ihejibaamà nke ezi nchegharị. Mgbe JisQS zoputara mkpuruobi anyi wee mee ka obi tqo anyi uto anyi naachị ka ndịozu mata kwa ka obi tqo kwa ha uto. Otutu mmadu kwere na nwanyi ahu wee bjarue olulummiri ahu ihu JisQS. Mgbe ha nusiri Ya ha siri, "O bugh n'ihi ihe i kwuru ka ayi nēkwe ugbu a : n'ihi na ayi onwe-ayi anuwo, mata kwa na onye a bu Onye -nzoputa nke uwa." Onye o bu na pürü ịmata JisQS n'onwe-ya -- o bughi nnqo ka amata banyere Ya, kama inwe mmekoriata nke onweonye n'ebe Q no na ibi ndu náatọ Ya uto ubochi niile.

Ndị Sameria ndịa hñru JisQS n'anya wee riọ Ya ka Q nonyere ha. O wee nonyere ha ubochi abu. Lee ka ha si di ichè n'ebe Ndi Gerasa ebe JisQS gworor onye mmuo ojoo ji n'etiti ha. Ndi Gerasa riqoro Ya ka O si n'ebe ha no laa -- Onye ahu Onye luworo ọlu ebube nke ebere di otu a n'ebe otu onye nke ha no!

Ndị náesouzo Ya naenwe nwute banyere JisQS n'ihi na O ribeghi ihe, ma Q gwara ha na nri Ya bu imē uche Nna-Ya -- nke bu igwa ndị mmadu uto ha gaesi nwere onwe ha puto ná mmehie niile ha. Isi obibia Ya n'uwa a bu ka Q gbaputa ndíkom na ndínyom nye Chineke, ka ha buru ndị ejikeere iga Eluigwe.

Ndị ọlu Olenaoole

Otutu mgbe anyi naanu nguputa ahu, "Owuwe ihe ubi riri nne, n'ezie, ma ndi-olu di ole-na -ole," nke naaputa na enwere otutu mkpuruobi ndị choror nzoputa ma ezi Ndị Kraist di olenaoole ndị naejidesi ọkölötö nke igonari onweha, na ihe uto niile nke uwa n'ihi ijéré Kraist ozi. Mgbasa Ozioma nke nzoputa gaadi anyi mkpa karịa irinri nke anuaru anyi. Mgbe anyi risiri nri anyi ngwangwa ahu aguu na agu kwa anyi ọzo ma ọlu ahu anyi naaluru JisQS naakpakoba ugwoqolụ nye anyi ná ndu ebighiebi.

AJUUJU DÌ ICHEICHE

1. I chere na o nwere ihe kpatara Kraist ji gabiga n'etiti Sameria?
2. Gini bu akara ato maqbụ aha ato nke nwanyi ahu nyere Kraist?
3. Kraist Q kowaara ya Onye Q bu?
4. Ndị obodo ahu ha kwere ná ịgbaamà ya?
5. Gini díkariri mkpa ná ndu Kraist karịa nri nke anuaru?